

Nagovor predsednika Državnega sveta RS Alojza Kovšce ob praznovanju dneva Primoža Trubarja Četrtek, 6. junij 2019

Spoštovani predsednik Državnega zbora mag. Dejan Židan;

Spoštovani podpredsednik Odbora za kulturo Marko Bandelli;

Spoštovani poslanci in državni svetniki;

Spoštovani gostje in nastopajoči;

od rojstva Primoža Trubarja je minilo že 511 let, dan Primoža Trubarja pa kot slovenski državni praznik obeležujemo od leta 2010 na posredno pobudo tržaškega pisatelja Borisa Pahorja. S tem, ko je Trubar Slovincem dal v roke prvo tiskano knjigo Katekizem in Abecednik, je postal utemeljitelj slovenskega knjižnega jezika. Trubar velja za osrednjo podobo v slovenski kulturni zgodovini in mnogi ga v različnih pogledih celo označujejo za glavno zgodovinsko osebnost. Njemu gre med drugimi zahvala, da kot narod danes obstajamo, saj je z uveljavitvijo njegove knjižne slovenščine in znanjem jezika rasla tudi narodna zavest.

Ob praznovanju 500. obletnice Trubarjevega rojstva je bilo poudarjeno, da je treba dvigniti slovensko kulturno in državno-politično samozavest ter krepiti praktično zavezanost Trubarjevemu jezikovnemu izročilu z učenjem, uveljavljanjem in razvijanjem slovenščine na vseh tradicionalnih in novih področjih, ki jih odpirata družbeni in tehnološki razvoj. S tem se popolnoma strinjam. Danes na tem mestu pa dodajam, da se pogosto mačehovsko obnašamo do tako velikega daru kot je lasten jezik. Že res, da so tuji jeziki

pomembni, da odpirajo številna vrata v svet, omogočajo poslovno sodelovanje, izobraževanje v tujini, vsakodnevno komunikacijo, kadar smo na dopustu v tujini in podobno. A vzporedno s tem moramo negovati tudi slovenščino, naš materni jezik. Velika pohvala za delo in trud na tem področju gre Inštitutu za slovenski jezik Frana Ramovša za ohranjanje in razvoj slovenskega jezika. Pa tudi vsem drugim ustvarjalcem, pesnikom in pisateljem, ki svoje misli ubesedujete v slovenskem jeziku in s tem bogatite nas in jezik. Tudi s tem, ko v uradnih ustanovah, v evropski skupnosti in na raznih pevskih tekmovanjih v tujini uporabljamo slovenščino, svetu kažemo našo pripadnost slovenskemu narodu in zavednost, spoštovanje do slovenske besede in zgodovinskih dogodkov, ki so pripeljali do njenega nastanka in obstoja. Tudi mlade je treba spodbujati k negovanju slovenskega jezika, da se bo tako kot doslej prenašal in ohranjal z generacijami.

Vem, da Slovenci znamo biti in smo ponosni na simbole in predvsem jezik, ki nas določa. Ivan Cankar je v Kurentu zapisal, da je slovenska beseda beseda praznika, petja in vriskanja. Zato vam ob današnjem prazniku želim veselo praznovanje – preživite ga lepo, z mislijo na slovenski jezik, pa naj bo to s knjigo v roki ali slovensko pesmijo na ustih.

Hvala za pozornost.